

ZÁKAZ KOUŘENÍ V RESTAURACÍCH

DLOUHÁ HISTORIE TABÁKU

Počátek kouření tabáku můžeme vysledovat k civilizaci *Mayů v Mexiku* okolo roku 500 před n.l. Roku 1492 objevil Kryštof Kolumbus se svými muži pro Evropu nejen Nový svět - Ameriku, ale i vysoce návykovou, *psychotropní látku - tabák*. Původní obyvatelé Ameriky od jihu až na sever tabák kouřili, šňupali, žvýkali a pojídali tabákové listy. Kouření tabáku však mělo povětšinou kultovní charakter a bylo vyhrazeno dospělým mužům.

První tabákové semena přivezl do Evropy účastník druhé Kolumbovy výpravy - *Roman Pene* roku 1518 a to z provincie *Tabacco* na ostrově *San Domingo*. Odtud tedy pochází název tabák. Tabák se brzy začal pěstovat po celém světě. Z počátku bylo kouření výsadou bohatých, protože k jeho používání bylo potřeba drahých dýmek a dalšího náčiní. S výrobou dýmek hliněných a dřevěných se tato kratochvíle stala dostupná i pro lid. Rozšířilo se šňupání tabáku. Nový zvyk samozřejmě vyvolal i vlnu odporu v některých zemích jako např. Švýcarsku, Persii, Turecku či Rusku, kde byly za užívání tabáku udělovány kruté sankce až po tresty smrti.

V Čechách je tabák znám od konce 16. stol. díky podpoře Rudolfa II., známého ctitele alchymie. Od 17. stol. se začal rychle rozmáhat tabákový průmysl (byly např. založeny známé virginské tabákové plantáže). Největšího rozmachu dosáhl tabák u nás v době třicetileté války. Roku 1783 zavedl Josef II. tabákový monopol. Koncem 19. stol. vznikly u nás první manufaktury na stáčení cigaret, které rychle vytlačily dýmky a doutníky. Na škodlivé účinky kouření se přišlo až v roce 1950. V současnosti světová spotřeba tabáku stále ještě stoupá v rozvojových zemích, v rozvinutých částech světa např. v Americe nebo západní Evropě je postupně eliminována.

Argumenty pro zákaz:

- ochrana nekuřáků, především dětí
- zlepšení zdraví obyvatelstva
- splnění rezoluce Rady ministrů EU

Argumenty proti zakazu:

- tradice
- omezení soukromého vlastnictví
- snížený výběr daní a ztráta pracovních míst

ZÁKAZ KOUŘENÍ V EU – PRO A PROTI

	Pro	Proti
EU 25	77	22
Belgie	79	21
Česká republika	49	50
Dánsko	64	34
Německo	69	29
Estonsko	79	19
Řecko	69	30
Španělsko	70	28
Francie	77	22
Irsko	93	6
Itálie	91	9
Kypr	79	19
Lotyšsko	83	15
Litva	68	29
Lucembursko	77	22
Maďarsko	82	17
Malta	94	5
Holandsko	67	32
Rakousko	61	36
Polsko	75	22
Portugalsko	80	19
Slovinsko	91	9
Slovensko	75	24
Finsko	79	21
Švédsko	88	11
Velká Británie	84	14

Údaje jsou v %, zbytek do 100% se nevyjádřil

Attitudes of Europeans towards tobacco, Eurobarometer, leden 2006

ZÁKAZY KOUŘENÍ V RESTAURACÍCH A BARECH ZEMÍ EU

Irsko: Jako první z evropských zemí skoncovalo s kouřením na veřejných místech Irsko. Od dubna loňského roku tu platí absolutní zákaz kouření na všech veřejných místech, tedy i v restauracích a barech. Dodržování přísného zákazu hlídá čtyři sta kontrolorů, kteří v případě jeho porušení mohou udělit pokutu v přepočtu až 100 tisíc korun. Opatření mělo kromě příznivců i řadu ostrých kritiků. Podle nich totální protikuřácká válka zlikviduje proslavenou irskou pivní kulturu, vyžene z ostrova turisty a v neposlední řadě bude znamenat ztrátu tisíců pracovních míst.

Nizozemí: Přísný zákaz kouření na veřejných prostranstvích platí od roku 2004 také v Nizozemí. Zakázáno je i kouření na pracovišti s výjimkou speciálních místností s odsávacím větráním. V barech bude kouření zakázáno od července letošního roku.

Itálie: V italských kavárnách, barech, diskotékách, restauracích a úřadech platí zákaz kouření pod pokutou až 275 eur (asi 8300 Kč) a hostinskému, který to umožní, až 2000 eur (asi 60 000 Kč). Parlament schválil přísnou úpravu už v prosinci 2002. Prosazení do praxe se ale odkládalo, a to celkem dvakrát.

Španělsko: Ve Španělsku platí zákaz kouření od roku 2005. Platí pro veřejná místa, jako jsou letiště nebo železniční stanice. Od roku 2006 se nesmí kouřit na pracovištích; zákon rovněž omezuje kouření v hospodách a restauracích. Zákon prosadila socialistická strana.

Estonsko: Zákaz kouření platí od roku 2007 pro všechna místa, kde je servírováno jídlo. Restaurátorům však byla ponechána možnost rozdělit restauraci na kuřáckou a nekuřáckou část.

Velká Británie: Obdobný zákon jako v Estonsku platí ve Skotsku od března 2006, ve Walesu od dubna 2007, v Severním Irsku od dubna 2007 a v Anglii od července 2007.

Francie: Od roku 2008 platí zákaz kouření i pro kavárny a zastřešené bary. Podle zákona nyní hrozí osobě, která si zapálí cigaretu na veřejném uzavřeném prostranství pokuta šedesát tři euro a provozovateli zařízení, který by nechal své zákazníky kouřit, až sto třicet pět euro. Kouření bylo v minulém roce zakázáno ve veřejných budovách, jako například v nemocnicích, školách,

na pracovištích, na letištích a dalších uzavřených veřejných prostorách.

Dánsko: Zákon zakazující kouření v barech, klubech a restauracích platí od srpna 2007. V oddělených místnostech ale kouřit lze.

Švédsko: Zákaz kouření ve všech veřejných prostranstvích, klubech a restauracích platí ve Švédsku od června 2005.

Rumunsko: Od července 2008 začne platit zákaz kouření v barech a klubech.

Německo: Ve spolkové republice platí zákaz kouření na veřejnosti, včetně barů a restaurací, v osmi zemích, přičemž v Bavorsku jsou restriktce nejrozsáhlejší. Protikuřácká legislativa je v Německu poněkud komplikovaná. Na celém území spolkové republiky je zakázáno kouřit na nádražích, na letištích, ve vlacích a taxících, stejně jako ve federálních institucích a justičních budovách. Dále si pravidla určují jednotlivé spolkové země samy. Definitivní začátek pokutování za kouření ve veřejných prostorách se v jednotlivých spolkových zemích liší.

Portugalsko: Zákaz kouření v barech a restauracích platí od ledna 2008. V barech o výměře menší než sto metrů čtverečních se bude moci kouřit i nadále. Ve veřejných budovách bude kouření povoleno pouze ve vyhrazených místnostech s dobrou ventilací.

Litva: Od ledna 2007 platí zákon zakazující kouření na všech veřejných místech, včetně barů, restaurací či diskoték.

Belgie: Od ledna 2006 platí zákaz kouření na veřejných místech, od ledna 2007 se týká zákaz i restaurací, ale ne kaváren, barů, bister či venkovních zahrádek.

Finsko: Zákaz kouření ve veřejných prostorách se od 1. června 2007 týká i barů a restaurací; za přísných podmínek jsou povoleny speciální kuřácké místnosti.

Evropská unie: V roce 1989 přijala Rada ministrů zdravotnictví členských zemí ES Rezoluci o zákazu kouření v prostorách určených veřejnosti. Rada vyzvala členské země k přijetí závazných opatření podle individuální národní praxe.